

PROCESSEN MOT STRINDBERG

Mats Wahl
januari 2008

PERSONER

MIA 17år

ELIN 17 år

LILJAN 17 år

AXEL 17 år

GUSTAV 17 år

MIA Nej visst ... men han var den ende som ville.

ELIN Tre tjejer och så är Gustav den ende som...
Är inte det lite...?

MIA Axel var den ende som ville.
Av sig själv.
Gustav hängde på när han hörde att
du skulle vara med.

Elin iakttar sina tänder i spegeln.

MIA Han kanske vill träffa dig?

ELIN Borde jag ha tandställning?

MIA Varför?

ELIN Alla har det.

MIA Är inte Gustav rätt söt?

ELIN Är det dyrt?

MIA Han är ju inte den som bryr sig om Strindberg precis.

ELIN Jag tror alla vill ha en i en viss ålder.

MIA Inte jag.

ELIN Men du har haft.

Mia iakttar också sina tänder i spegeln.

ELIN Den där växer snett.

MIA Det är charmigt.

ELIN Är det?

MIA Om jag hade en sån skulle jag vara lycklig.

ELIN Har inte jag för tjock underläpp?

MIA Titta på min.

Elin fixar med håret.

ELIN Jag ska färga det nästa vecka.

MIA Nej, det ska du inte.

ELIN Jo.

MIA Nej säger jag.

ELIN Det bestämmer väl inte du.

MIA Jag har börjat få gula tänder.

ELIN Ni har så snygga saker.

MIA Det är på tänderna det märks först.
Att man börjar bli gammal.

ELIN Din mamma har stil.

MIA Glaset är från sjuttonhundratalet.

ELIN Gustav är egentligen rätt gullig. Det tycker väl du också?

MIA Ett snyggt leende kan göra underverk.

ELIN Dom är bruna.

Mia klipper till Elin, som går åt sidan. Mia följer efter och slår henne igen.

MIA Vilken kompis...Bruna!

ELIN Nästan röda...
Som små hus vid Siljan.

Mia och Elin slåss lekfullt, brottas, blir stående mittemot varandra.
Mia smeker Elins hår.

MIA Vilken färg?

Det knackar på dörren.
Mia går för att öppna.

ELIN Tycker du att jag har blek hy?

Elin leker med sitt hår framför spegeln.

LILJAN (off) Ringklockan är sönder.
Titta, jag blöder på knogen...

Liljan och Mia kommer in i rummet.
Elin anlägger lagom ointresserad min.

ELIN Hej....

LILJAN Hej gumman!

De kramas, men lyckas inte riktigt få till sin kram.

ELIN Hör, koltrasten...

LILJAN Har du ett plåster?

MIA Kanske.

LILJAN Vad har ni gjort?

MIA Gjort? Vi har inte gjort nåt.

LILJAN Har ni inte börjat förebereda?

MIA Inte förrän alla kommit.

LILJAN Vilka blir det?

ELIN Det är väl...

MIA Gustav. Och så Axel.

LILJAN Axel! Jag trodde Axel var på skoj!

ELIN Varför det?

LILJAN Han är en sån mes.

MIA Varför kommer killar alltid försent?

LILJAN Gustav har ingen klocka.

ELIN Vet du det?

Mia ger sig iväg ut i köket.
Liljan ser sig ikring.

LILJAN Vilken ful spegel.

ELIN Tycker du?

LILJAN Glaset är rostigt.

ELIN Glas kan inte rosta.

Liljan gapar framför spegeln.

LILJAN Det ser ut som jag har missfärgade tänder
i det där skitglaset.

ELIN Det är gammalt.

LILJAN En del samlar verkligen på skräp.
(pekar på stol) Titta på den där.
Ser ut som om den ska falla ihop
bara man blinkar åt den den.

ELIN Ja, en del saker härinne ser rätt gamla ut faktiskt.
Men det är snyggt också.

LILJAN Du har ingen smak va?

ELIN Varför skulle jag blinka åt en stol?

LILJAN Axel går inte ihop med Gustav.

ELIN Han ville vara med.

LILJAN Varför?

ELIN Det var inte många som ville.
Av killarna var det bara han.
Gustav fick Mia övertala...

LILJAN Axel är en sån smörig typ.
Så fort nån lärare vill nåt
då vill han också.
Han är inställsam.

Liljan uppför mimiskt hur inställsam Axel är.

ELIN Men Gustav då? Vad ska man säga om honom?
Han bryr sig aldrig om nånting.
Det är konstigt att han vill vara med.
Jag menar, vad bryr han sig om Strindberg?

LILJAN Yes, strange. Very.

Mia kommer med tebricka.

MIA Gustav har inte läst många böcker, det är ett som
är säkert. Och säkert inga av Strindberg.

Mia sätter ner brickan och granskar Liljan på ett påfallande vis.

MIA Hur är det?

LILJAN Va?

MIA Är det bra?

LILJAN Vad är det för te?

MIA Darjeeling.

ELIN Vet ni hur många människor som blir ormbitna i Indien varje år?

LILJAN Måste man hålla reda på sånt?

MIA Det är fler som dör av getingstick än av ormbett...

LILJAN I Indien?

MIA I Sverige.

LILJAN Har du socker?

Liljan ger sig iväg mot köket.

LILJAN (rop) Råsocker, om du har!

ELIN Jag drömmer jämt om ormar.

LILJAN Det vet man väl vad det betyder.

ELIN Vaddå?

LILJAN Om jag var du skulle jag färga håret.

ELIN Jag ska det.

LILJAN Jag hade tänkt raka mig.

ELIN Hade du?

LILJAN Hela kroppen. Vartenda hår.
Som en olympiasimmare.

Mia återvänder med sockerskål.

LILJAN Fanns det inget råsocker?

AXEL Du menar kategoriskt.

Axel hostar.

AXEL Hur gör vi?

MIA Det ska bli rättegång, som en process.

AXEL Hur hade du tänkt lägga upp det?

MIA Jag är åklagare.
Liljan är Siri och Elin barnmorskan.
Du ska vara försvararen.
Gustav är Strindberg.

AXEL Vet han nåt om Strindberg?

LILJAN Knappast. Men jag vet inte mycket om Siri heller, så det gör inget.

MIA Siri. Hon heter Siri.

LILJAN Jag sa ju det. Siri.

MIA Jag tyckte du sa Sara.

LILJAN Tror du inte jag vet vad hon heter?

AXEL Hette. Hon är död. Vad är det för te?

LILJAN Ormte.

AXEL Vad är det?

LILJAN Ett särskilt te som dom gör i Darjeeling.
Fullt av ormgift och krossade getingar.
Dom hade det som Viagra, förr i tiden.

ELIN Det vet man ju, hur dom är i Indien.

AXEL Hur är dom där?

ELIN Har du inte sett det?
Deras tempel är fulla av nakna typer
som slingrar sig kring varandra.
Hela tiden.

Elin visar ” hur dom är i Indien.”

LILJAN Såna är dom.

I Indien.

Liljan härmar Elin när Elin visar ” hur dom är i Indien.”

AXEL Du har humor du.
Var det Askersund du bodde i förut?

LILJAN Askersund?

AXEL Kan vi inte börja.
Han verkar bli sen.

LILJAN Ska du ta över nu?

AXEL Ta över?

LILJAN Ja, ska du föreställa nån slags ordförande nu eller?

AXEL Nu förstår jag ingenting.

LILJAN Det är väl ditt vanliga läge.
Vet ni vad dom gör för att få allting vitt?
Socker till exempel.
Eller kaffefilter?
Vet ni det?

Det knackar på dörren, rätt hårt.

ELIN Det är han.

LILJAN Vem skulle det annars vara?
Quick?

MIA Två saker är vita.
Oskuld och arsenik.
Strindberg.

Mia går till dörren.

ELIN Vem är Quick?

AXEL Massmördaren. Han sitter på dårhus
(rop) och det där är om oskulden faktiskt Almquist.

LILJAN Dårarna har permis ibland.
Då kommer han hit med sin stora kniv.

AXEL Det är väl klor dom använder?
För att allting ska bli vitt. Han var också misstänkt
för mord...Almquist.

GUSTAV (off) Vad tror du jag har i den här?

MIA (off) Ditt dåliga samvete kanske?

GUSTAV
(kommer
in i rummet) Hej. Jaså. Du är här också!

Gustav bär svullen axelremsväska som ser tung ut.

AXEL Som synes. Och du med.

Axel hostar. Alla nickar.

LILJAN Som synes.

Gustav blir stående framför spegeln.

GUSTAV Ibland när man får syn på sig själv blir man rätt förvånad.
Man tror inte att det är sig själv man ser.

MIA Dåså, då kan vi börja. Vill du sitta här...där...

Gustav ställer ifrån sig väskan och vräker sig i den ena av två soffor.

ELIN Var det svårt att hitta?

GUSTAV Va?

ELIN Hit, menar jag. Var det svårt?

GUSTAV Nej, nej, nej, det tog tid för att jag hade
lite att ... tja...att uträtta på vägen.
Vad är klockan?

Axel håller fram sin arm och visar vad klockan är.

GUSTAV Lite för stor om man har så smala
handleder.

Gustav petar på sin väska med foten.

MIA Vill du ha te?

GUSTAV Visst, te, tack.
...
Jag fick vänta.

ELIN Jaha.

GUSTAV På min connection. Vad är det för te?

MIA Ska vi börja?

ELIN Har du verkligen så smala handleder?
Titta på mina. Dom är smala. Men du...

AXEL Jag, nej, men det är klart, det beror på...
(till Mia) Det är Almqvist. Om oskulden. Sa jag det?
Det där om oskulden. Inte Strindberg.

GUSTAV Ser varmt ut. Man vågar nog inte dricka ännu.
Eller hur Axel. Men du är ju en modig typ.
Vågar du dricka?

LILJAN Vad menar du med oskuld?

AXEL Eller arsenik. Det ena eller det andra måste man ha.

LILJAN Eller klor. Vad jag hatar när man får det i ögonen.
Jag ser ut som en kanin. Helt rödögd. Jag har slutat gå
dit.

AXEL Vart?

LILJAN Till simhallen förstås.

MIA Det är alltså en rättegång som vi ska
genomföra, eller hålla, eller hur man nu säger.

GUSTAV Min morfar var på rättegång förra veckan.
Oj, vad varmt det är. Vad sa du att det är för te?

MIA Darjeeling.

ELIN Det ligger i Indien.

GUSTAV Säger du det?
Indien. Ja – ja.
Alltid får man lära sig nåt nytt.

AXEL Nu sätter vi igång, eller hur.
Hur är idén?

Axel hostar.

GUSTAV Är du sjuk?

AXEL Förlåt.

MIA Jag sa till Lisbeth.

GUSTAV Lis – petttt - hhhhh...

Alla utom Axel skrattar.
Gustav vänder sig mot Axel och upprepar.

GUSTAV Lisssss – peeeettt - hhhhh

Alla utom Axel skrattar.

GUSTAV Du har ingen humor va?

ELIN Han har smala handleder.

GUSTAV Och fin klocka.

AXEL Det där är en slags lyteskomik.

LILJAN Det är väl inget lyte precis?
Liss – peeeettt – hhhh.

MIA Ska vi börja?

LILJAN Jag fattar inte det där med oskuld.

GUSTAV Jag trodde vi hade börjat för länge sen.

ELIN Med vad?

MIA Strindberg hade ihop det med Siri von Essen.
Dom var ännu inte gifta.
Strindberg ville knulla...

GUSTAV Hur vet du det? Om jag får fråga.

MIA Det finns bevarat.

GUSTAV Att Strindberg ville knulla?
Vem bevarar sånt? Jag menar, vem bryr sig?

MIA Alla skrev brev på den tiden.
Och dagböcker.

GUSTAV Jaha. Var hon snygg?

AXEL Ska vi låta Mia berätta först så kan vi ställa
frågorna efteråt.

Axel kväver en hostning.

GUSTAV Bror Duktig har fått hosta. Vilket varmt te.

ELIN Det är du som ska vara Strindberg.

GUSTAV Ska jag? Strindberg?

AXEL Jag är din försvarare. Advokaten.

GUSTAV Du? Du kan ju inte ens försvara dig själv.
Dessutom får man välja advokat.
om man är anklagad för nåt.
Jag vill ha Liljan som försvarare.
Vad är jag anklagd för?

MIA Liljan ska vara Siri.

GUSTAV Jaha, så det är dig som jag...spännande.
Jag är alltså Strindberg?

MIA Kan jag få berätta storyn först?

LILJAN Gustav håller tyst.

MIA Strindberg var kär i Siri von Essen.
Hon var kär i honom också.
Dom ville...tja, ni vet.... rajdi – rajdi...

GUSTAV Axel kanske inte vet?
Vet du Axel? Rajdi – rajdi...
Kolla, han rodnar.

ELIN Håll inte på nu. Lyssna på Mia.

GUSTAV
(till Axel) Vill du ha en sup?
Det piggar upp.

MIA Strindberg söp som en svamp.

GUSTAV Jag är Strindberg och super som en svamp.

ELIN Han kunde väl inte supa jämt.
Han skrev rätt mycket.

MIA Han hade hittat på att han hade nån slags förträngning
i urinröret.

GUSTAV Va?

(till Mia) Har du nån juice eller nåt?
LILJAN Ska du supa?
GUSTAV Jag är Strindberg. Han super som ett svin.
AXEL Var det inte Charlie som skulle ha spriten?

Mia försvinner ut i köket.

ELIN Vad ska barnmorskan göra egentligen?
LILJAN Det vet du väl vad en barnmorska gör?
GUSTAV In mellan låren och slita och dra.

Gustav ger sin in mellan låren på Axel och " sliter och drar."
Axel värjer sig och går åt sidan.

AXEL Barnmorskan är förstås ett inkallat vittne.

ELIN Ja, jag vet inte alls vad jag ska säga.

GUSTAV Så är det med vittnen.
Dom har aldrig sett nåt. Inte hört nåt heller.
Morfar var på rättegång...

AXEL Kan vi lämna din släkting utanför Mias specialarbete?

ELIN Det är väl allas specialarbete?

GUSTAV Mest är det mitt. Det är jag
som är Strindberg. Kom hit Siri så ska jag visa dig
mitt urinrör. Det är en liten förträngning i det,
så du ska inte vara rädd.
Det kan inte hända nåt farligt.
Hade dom inte kondomer?

AXEL Gristarmar. Man tvättade dem och torkade...

LILJAN Vad du vet allting. Att du alltid ska vara så bra.

AXEL Bra?

ELIN Alltså... nu måste...vi samla oss tycker jag.

Mia återvänder med en juiceförpackning och några glas på en bricka.
Gustav applåderar.

GUSTAV Bravo! Vad är det?

MIA Lingondricka.

GUSTAV Det blir Vargtass. Har du is?

Mia går ut igen.

LILJAN Alltså Mia, du får komma nu annars blir vi kvar här hela kvällen!

GUSTAV Hade dom is på Strindbergs tid?

AXEL Vem är det nu som är väldigt dum i huvet?

GUSTAV I hemmen. Hade dom is hemma?

AXEL Klart dom hade. Dom gömde den under en hög sågspån. Alltså om dom hörde till överklassen. Underklassen hade ingenting, absolut ingenting. Det var det Strindberg skrev om. Han var radikal.

Axel stämmer upp Internationalen, men tystnar när ingen annan deltar i sången.

AXEL Upp, trälär uti alla stater, som hungern bojer lagt uppå. Det dånar uti rättens krater, snart skall utbrottets timma slå...

LILJAN Liii –spppp- eeeth!
Lyssna, Axel har läst alla läxor!

ELIN Du har vacker röst.

GUSTAV Det är sånt man har när man har smala handleder. Lite feminin, sådär lite bara... Sådär lagom omanlig...

ELIN (rop) Mia! Vad ska barnmorskan göra?

GUSTAV Sitt vanliga kneg. In mellan låren och slita och dra.

Gustav ger sig på Axel igen för att " slita och dra."
Axel drar sig undan. Gustav blir stående framför spegeln.

GUSTAV Är jag lik Strindberg?

Gustav får sällskap framför spegeln av Liljan.

LILJAN Jag liknar i alla fall inte Siri..

ELIN Har du sett henne?
(rop) Mia! Har du en bild av Siri!

LILJAN Vem bryr sig om hur hon såg ut?
Vi vet vem vi menar i alla fall.
Jag är inte så intresserad egentligen, av dom som är döda.
Vad har dom döda med mig att göra?

Mia kommer från köket med ishink. Gustav står framför spegeln.

GUSTAV Liknar jag Strindberg?

AXEL Han var rätt kort i rocken.

GUSTAV Och så hade han smala handleder va?
Är det du eller jag som ska spela Strindberg?

Gustav gör ansats till att vilja ge sig " in mellan låren för att slita och dra."
Axel backar.

MIA Nu sätter sig alla och så lyssnar ni.

GUSTAV Visst, visst, jag skulle bara se om jag liknade nån.

LILJAN Du liknar mest dig själv. Det är det som
är problemet.

GUSTAV Har jag gjort dig nåt?

LILJAN Vilken fråga.

Alla har satt sig.
Gustav serverar is, sprit och lingondricka till alla.

LILJAN Ingenting till mig.

Liljan håller en hand över sin kopp.

GUSTAV Är du sur eller?

MIA Siri blev gravid.

GUSTAV Omöjligt. Jag har en förträngning i urinröret.

AXEL Det är faktiskt sant. Min klient har ett brock

på ett känsligt ställe.

GUSTAV Just det. Där fick åklagarn så hon teg?
Kanske åklagarn vill titta efter.
Kanske känna på brocket?

Gustav erbjuder alla att " känna på brocket." Elin låtsas intresserad.

ELIN Nu måste vi få höra hur det går.
Jag vill höra om min roll.
Vad ska barnmorskan göra?

GUSTAV Barnmorskans roll känner vi.
In mellan låren och slita och dra.

Gustav kastar en blick på Axel, som drar sig bakåt.

GUSTAV Skål, systrar... och bröder...

Liljan dricker inte.
De övriga dricker.

AXEL Nu måste vi ordna upp det här!

GUSTAV Så talar en man med smala handleder.

ELIN Ska alla vara tysta!

GUSTAV Jag är tyst. Jag är skittyst.

LILJAN Du är lite jobbig Gustav.

GUSTAV August, jag heter August.!

MIA Siris förste man hette
Carl Gustaf Wrangel.
Dom var adelsungar båda två.
Hon hade växt upp på ett gods i Finland.
Wrangel var officer, löjtnant eller nåt.
Hon var tjugo när dom gifte sig.
Sen kom Strindberg...

GUSTAV Sen kom jag! Jävlar va jag kom!

MIA Strindberg och Siri von Essen, som var gift Wrangel,
började träffas.
Strindberg ville, ja, ni vet...

GUSTAV Sätta på henne.

Vad ska jag ta mig till?

MIA Elin är barnmorskan.

GUSTAV Det är väl dumt. När hon ser ut som Siri.

MIA Det är inte nån slags likhetstävling, om det är det du tror.

AXEL Jag vet inte om dom är så lika faktiskt.
Och vem ska jag likna?
Hade dom nån advokat?

MIA Ingen anklagade dem för nånting.
Det dom gjorde var fullständigt normalt.
Det är det som är så sjukt.

GUSTAV Vad gjorde dom?

ELIN Om jag har håret såhär så blir jag rätt lik Siri...

Elin målar munnen.
Gustav går emot Elin.

GUSTAV Älskade Siri!

ELIN Älskade August.

GUSTAV Älskade, älskade Siri.
Jag har förträngningar...överallt...

ELIN Min älskade August!
Nånting förfärligt har hänt!

GUSTAV Vad?

ELIN Det är .. det är...

AXEL
(sufflerer) ...rysligt...

ELIN Det är rysligt.

GUSTAV Å fy fan...rysligt...fy fan... det var det värsta jag hört.

LILJAN Vilket?

ELIN Jag är med barn!

- GUSTAV Ah! Ah! Ah!...Barn!... Inte såna där små väl? Vad säger jag nu?
- MIA
(sufflerar) Siri är skådis vid Kungliga Teatern.
August är sekreterare på Kungliga Biblioteket.
Det blir skandal!
- GUSTAV Vår framtid är förstörd! Allt är slut!
- ELIN Skandalen...Skandalen! Vad ska vi ta oss till?
- GUSTAV Jag trodde jag hade en förträngning i urinröret.
Är det inte en barnmorska som kommer där borta?
- (Gustav pekar på Liljan)
- GUSTAV Bestämt är det vår gamla barnmorska!
Jag känner igen henne på den vaggande gången och vårtan på näsan.
Det var hon som förlöste mig. Jag glömmer det aldrig!
Oj vad hon fick slita och dra.
- LILJAN Alltså, det är jag som är Siri.
- ELIN Nej, titta i boken. Ni är inte det minsta lika.
- GUSTAV Du kan vara barnmorskan?
Det går lika bra.
- LILJAN Det är jag som är Siri. Det är jag som blivit påsatt av svinet där!
- AXEL Jag förstår inte riktigt vart det här är på väg.
Ska inte jag vara advokat?
- MIA Du ska försvara Strindberg.
- AXEL Mot vad?
- MIA Mot mina anklagelser.
Jag anklagar Siri von Essen och August Strindberg för barnamord.
- GUSTAV Oj, jävlar! Barnamord! Sånt är det väl dödsstraff på?
- ELIN Ja jag är alldeles lik Siri så det är helt självklart att jag måste vara hon.
Vad var det där med krusbär?

LILJAN Jag trodde det här skulle vara mer som en rättegång mot svinet.

AXEL En sak är säker.
Om Strindberg är skyldig till barnamord finns minst två medskyldiga.

LILJAN Vilka?

AXEL Siri och barnmorskan.

GUSTAV Nu fattar jag varför han söp som ett svin.
Det skulle jag också göra om jag var helt förträngd överallt.

Gustav tömmer sin kopp och fyller genast koppen igen.

ELIN Varför super du så förskräckligt min käraste?

Elin sufflerar Gustavs replik.

GUSTAV För barnet som vi dräpte.
...

ELIN Hu! Säg det inte !

GUSTAV Heter det ” dräpte ”
Heter det inte ” drap ” ?

AXEL Det heter dräpte.

GUSTAV Just det. Det var det jag visste.
Vi dräpte vårt barn. Hu...Det är rysligt!

ELIN Vem är mannen där borta? Han stirrar på oss.

GUSTAV Vilken?

ELIN Han med de smala handlederna?

GUSTAV Det är en gammal skolkamrat.
Numera advokat. Han ska försvara oss mot orättvisa anklagelser, trots att jag var elak mot honom i fyra års tid och lät honom få skulden för allt dumt jag hittade på.

AXEL Muttrarna, säg nåt om muttrarna!

ELIN Måste vi försvaras?

GUSTAV Ja, det måste vi. Vi har gjort nåt rysligt.

ELIN Vi har väl inte gjort nåt fel.

GUSTAV Jag hatar kvinnorna!
Jag hatar kvinnorna!

Gustav kastar sig över Elin, kysser henne och lägger händerna på hennes bröst.

AXEL
(sufflerar) ” Vi har bara levt så gott vi kunnat...”

GUSTAV Va?

AXEL ” Vi har bara levt så gott vi kunnat...”
Säg det, det kommer att imponera på Liss – peee – tttth.
Och så ta nåt om muttrarna också.
Vi får MVG allihop om du tar nåt om muttrarna.

GUSTAV Jag älskar dina muttrar.
Du har Sveriges bästa muttrar.

AXEL Vi har bara levt så gott vi kunnat...

GUSTAV Vi har bara levt så gott vi kunnat...

AXEL Och så nåt om muttrarna igen...

LILJAN Det var jag som skulle vara Siri.
Det här har spårat ur.

ELIN Älskade August.

AXEL Säg nåt om muttrarna.

GUSTAV
(till Elin) Dom är snygga.

AXEL Larva dig inte. Kommer du inte ihåg vad
Lis – peeet – hhh sa om muttrarna?

Gustav och Elin kysser varandra.

LILJAN Nu tycker jag vi slutar leka.
Det här har spårat ur.

ELIN Älskade August!

GUSTAV Vill du se min förträngning?

AXEL Vi måste skärpa oss om det ska bli nåt.

GUSTAV Vad ska det bli?

MIA Ett specialarbete i svenska.
Har du inte fattat det.
”Processen mot Strindberg”,
redovisas nästa fredag.

AXEL Och vi får MVG allihop.

GUSTAV Särskilt jag, för jag är Strindberg.
Vilka vackra muttrar. Hur mycket ska jag säga om
muttrarna och krusbären?

AXEL Skit i krusbären, de hör inte hit.

GUSTAV Gör dom inte? Men muttrarna då?

LILJAN Varför är inte Gustav barnmorskan?

Gustav och Elin kysser varandra.
Liljan tar fram en lång lakritsrem och börjar lystet suga på den.

GUSTAV Och vem skulle då göra Strindberg?
Nån med smala handleder?

LILJAN Jag kunde göra Strindberg.

GUSTAV Du?

LILJAN Varför inte. Jag har väl också ett urinrör?

AXEL Höreni...

Elin lämnar Gustav, går till Liljan och kastar sig i hennes famn.

ELIN Älskade August!

Elin kysser Liljan med stor häftighet.
Axel pekar.

AXEL Tribader! Tribader!

ELIN Gör med mig vad du vill!

MIA Ska vi...Hörni...

Liljan skjuter Elin ifrån sig.

Sällskapet uppför pantomimt dramat om Eliva Madigan och greve löjtnant Sparre.

- MIA Nu får vi komma igång faktiskt.
- AXEL Kan åklagaren göra sin framställan.
- GUSTAV
(till Elin) Jag kan ställa fram
när du vill. Jag har en förträngning på ett
känsligt ställe men...
- AXEL Kan vi få fakta i målet.
- MIA Den 24 januari 1878 föds i en lägenhet,
vid Smålandsgatan...
- GUSTAV Vid Smålandsgatan har morfar sitt kontor...
- AXEL Kan den tilltalade hålla käften.
- MIA ...en liten flicka som nöddöps av en pastor
Leopold till Kerstin. Den nyfödda dör samma dag. Modern är
skådespelerskan vid Kungliga
Dramatiska teatern Siri von Essen. (Siri niger)
Fadern är sekreteraren vid Kungliga Biblioteket
August Strindberg. (Strindberg bugar)
Lägenheten där födseln äger rum disponeras av
barnmorskan Hilma Johansson.
Det fanns en lag på den tiden som sa att föräldrar kunde föda sina
barn anonymt...
- AXEL Det var väl knappast föräldrarna som födde barnen.
- MIA Föräldrarna behövde inte säga vad dom hette.
Dom var anonyma för att slippa skandal.
- AXEL Jojo, men det var väl Siri som födde barnet,
inte föräldrarna.
- MIA Alla förstår vad jag menar.
- AXEL Det var fakta vi skulle få.
Det är ett faktum att barn föds av kvinnor,
så kallade mödrar, inte av föräldrar.
Siri von Essen var flickans mor.
Har vi fått alla fakta?
- MIA I princip.
- AXEL Så hur lyder anklagelsen?

- MIA Jag anklagar skriftställaren August Strindberg för mordet på den nyfödda Kerstin Strindberg – von Essen. Mordet har ägt rum i Stockholm 24 januari 1878.
Jag anklagar Sveriges störste författare för barnamord.
- LILJAN Det här har Liiii- ssss - pethhhh aldrig sagt nåt om.
- GUSTAV Och förträngningen i urinröret. Har hon sagt nåt om den? Inte ett ljud!
- AXEL Och vilken bevisning finns?
- MIA Bevisning?
- AXEL Det är en fruktansvärd anklagelse.
Det finns förstås bevis.
- MIA Det finns omständigheter.
- AXEL Omständigheter är inte bevis.
Finns det vittnen?
- MIA Barnmorskan. (niger)
Prästen. (bugar)
Siri. (niger)
August. (bugar)
Det kan väl räcka.
- AXEL Då blir det korsförhör.
- Axel hostar.
- GUSTAV Advokaten är sjuk...han har...
- MIA Lungsot. Han hostar blod.
- Alla utom Axel sjunger:
- I en sal på lasarettet där de vita sängar står låg en liten bröstsjuk gosse blek och tård med lockigt hår.
- Allas hjärtan vann den lille
där han låg så mild och god.
Bar sin smärta utan klagan med ett barnsligt tålmod.
- GUSTAV Jag då, tänk på mig. Jag har...

MIA ...vi vet vad du har.

AXEL Ursäkta, men är det inte någon som fattas?

ELIN Pastor Leopold.

LILJAN Vi har anklagade, vittnen, åklagare och advokat. Det finns ingen domare.

MIA Klassen får vara domare när vi spelar upp nästa fredag.

GUSTAV Jag vägrar låta mig dömas av en skolklass.

MIA Vad är det för fel på en skolklass?

GUSTAV Den är...sådär...vad heter det...?

AXEL ...jävig...

GUSTAV Precis...jävig.

MIA Och vad betyder det?

GUSTAV I vår klass går åtta killar och sexton tjejer. Vilken chans har jag i en sån församling?

AXEL Just det, med ditt rykte som kvinnohatare. Som en braskit i ett badkar. Det blir bara några bubblor, sen är det slut.

GUSTAV Dessutom är jag författare till böcker som skolbarn tvingas läsa mot sin vilja. Många tycker illa om mig av det skälet. Om jag ska dömas har jag rätt till opartiska domare. Jag vägrar dömas av skolbarn!

AXEL Exakt. Hela det här förfarandet saknar...tja

LILJAN Rim och reson. Barnmorskan borde man avrätta på stället. Fram med yxan bara...

AXEL Dessutom är pastorn inte närvarande.

ELIN Jag kan spela pastorn.

AXEL Du ska spela Siri.

LILJAN Det är inte färdigdiskuterat.

- GUSTAV Man kan inte diskutera allting.
- ELIN Om Liljan ska vara Siri och jag barnmorskan så kan jag vara pastorn också.
- LILJAN Jag skiter i Siri.
- MIA Vi bryr oss inte om pastorn. Såna vet ändå ingenting. Dom bara tror.
- LILJAN Jag tycker vi skiter i alltihop.

Liljan tar fram en lakritsrem till och suger lystemet på den.
Gustav serverar alla mer av spriten.
När han kommer till Liljan håller hon handen över sin kopp och slår honom med lakritsremmen.

- GUSTAV Vad har hänt med dig?
I Åre drack du som en svamp.
- ELIN Hur är det med det där egentligen.
Vilka svampar är det som dricker?
- GUSTAV
(till Liljan) Är du sur?

Liljan suger på sin lakritsrem.

- AXEL Nu blir det korsförhör.
- MIA Som åklagare kallar jag författaren August Strindberg.
- GUSTAV Det är jag. Min brasa är den största i Sverige.
- MIA Var befann ni er den 24 januari 1878?
- GUSTAV Jag måste konsultera mina anteckningar.
- (Gustav tittar på Elin som mimiskt spelar upp / gestaltar svaren på frågorna..)
- GUSTAV Jag var... på biblioteket.
- MIA Vilket bibliotek?
- GUSTAV Kungliga Biblioteket.
- MIA Ni var händelsevis inte i närheten av Smålandsgatan?

Elin gestaltar mimiskt svaren för att hjälpa Gustav.

GUSTAV Absolut inte.
Smålandsgatan är en gata som jag inte står ut med.
Alldeles för många... flickor i portarna.
Alla sorters sjukdomar har dom också på hemliga ställen.
Hu...!

MIA Man har sett er.

GUSTAV Det tror jag säkert. Man har till och med
fotograferat mig. Men inte på Smålandsgatan...

AXEL Fru åklagare! Fru åklagare!
Det tycks som om åklagarsidan felaktigt utgår ifrån att
det år 1878 var vanligt att männen var närvarande
då kvinnan födde. Jag kan tala om att så var det inte!
Män var aldrig närvarande då kvinnor födde.
Om de inte var läkare förstås.
Annars höll de sig undan

GUSTAV Just det. Jag var inte där.
Jag är oskyldig. Till allt.

AXEL Muttrarna också. Han hade inte stulit dom.
Han var oskyldigt anklagad redan som barn.

GUSTAV Jag hade inte tagit krusbären heller.

AXEL Krusbären hör inte hit!

Elin dricker häftigt, Axel hostar.

GUSTAV Låter som lungsot. Borde inte advokaten
sättas i karantän?

ELIN Vad gott det här är. Vad är det?

GUSTAV Lingondricka och brännvin.
Bättre finns inte när man är anklagad för
spädbarnsmord.
Dessutom, fru åklagare, är det en annan sak.
Jag har en förträngning på ett särskilt ställe som gör det
nästan omöjligt för mig att få...tja...en
sädesuttömning på vanligt vis...

MIA Men han har väl annat barn?

AXEL Där om tvistas.

En servitris påstår hon fött den tilltalades barn.
Men faderskapet har inte erkänts.

GUSTAV

Fadern till Kerstin är en annan.
Jag anklagar greve löjtnant Sparre...
Jag kan tänka mig att utmana den spetsboven
på duell...alla vapen går bra.
Jag är en djävla ...en djävla

AXEL

...karl...

GUSTAV

Just det. En djävla karl!

MIA

Wrangel...inte Sparre...Siris man hette Wrangel.

GUSTAV

Jag är en djävla karl! Kan många konster!
Alla satans löjtnanter ska brinna i helvetet,
eller på den största elden i Sverige.

MIA

Wrangel hade många intressen har jag hört.

GUSTAV

Det är han som ställt till det, den kåte greven.
Står han inte vid garderobsdörren och lyssnar?

AXEL

Den med fyrväplingen bakom vilken han
knullade kusinen...

GUSTAV

Var får du allt ifrån?

ELIN

Wrangel var het på gröten.

Elin börjar nynna Elvira Madigan - visan.

MIA

Jag kallar vittnet barnmorskan...
Är det nån som kommer ihåg vad hon heter?

AXEL

Om någon ska anklagas för barnamord så är det modern.
Siri var den som födde.
Barnmorskan den som dräpte.
Cherchez les femmes, som fransken säger.

MIA

Jag kallar barnmorskan.

Elin niger och går med vaggande gång fram till åklagaren.

ELIN

Goa åklagarn, jag har ingenting brottsligt gjort.

AXEL

Här har vi barnmorskan som gjorde det

i samråd med modren.
Antagligen med en kudde över barnets ansikte.
Sånt var vanligt.
Änglamakerskor kallades de. Gudlösa stycken!

ELIN

Nej, goa herrn.

AXEL

(ser henne i munnen)

Vilken vämjelig uppsyn.

Låg panna, slö blick.
Ärftligt kriminell med tattarepåbrå
Och ruttna tänder. Fy så fruntimret stinker.

ELIN

Dom är bara lite gula, goa herrn.

AXEL

Om ni åtminstone haft vett skaffa
tandställning.

ELIN

Jag har inte haft råd med såna finurligheter.
Som man betalar mig...

AXEL

Vad har fruntimret för yrke?

ELIN

Barnmorska, goa herrn. Det är hederligt
och ett av de äldsta. Men betalningen är usel.

AXEL

Vad gör en sån på Smålandsgatan år 1878?

ELIN

Allt det vanliga goa herrn.
De fina flickorna kommer med fem kronor
i handen och fem kronor extra om barnet dör.
Vad skulle herrn själv göra?

AXEL

(pekar på Gustav)

Har ni sett den där karln?

ELIN

Det är en känd horkarl.

AXEL

Vet ni hans namn?

ELIN

Jag har vetat, men minns inte.
Hans far höll ångbåtar.
Ja det var ett liv och ett kiv ska jag säga.
Fartygen blåste, omnibussen kom,
Det ringde överallt och räkningar saltades.
Man kan aldrig tro så blyga de resande är
när de ska köpa biljett, ska de så blott
till Kymmendö.
De har alltid ont mjöl i gepäcket.

GUSTAV Oj.
LILJAN Är det det enda du kan säga?
GUSTAV Vet du vem det är?
LILJAN Vem?
GUSTAV Pappan.
LILJAN Klart jag vet.
GUSTAV Det underlättar väl?
LILJAN Det vet jag inte precis...
GUSTAV När...jag menar, hur gammalt är det?

Gustav granskar sina tänder.

LILJAN Sen Åre.
GUSTAV Åre. Ja, du var rätt vild i Åre.
Du var bra full sista kvällen.
LILJAN Var jag väl inte ensam om.
GUSTAV Måste vara jobbigt nu.
LILJAN Ja.
GUSTAV Har du sagt det till han?
LILJAN Jag håller på.
GUSTAV Vad menar du?
LILJAN Jag håller på.
GUSTAV Han kanske inte behöver få veta nåt?
LILJAN Åjo.
Vi hör näktergalen.
LILJAN Det är du.
GUSTAV Men du hade...

LILJAN Jag schabblade.

GUSTAV Sånt kan hända vem som helst.
Att man schabblar menar jag.
Jag skulle aldrig kunna hålla reda på...
Dyrt är det också.
Men du menar inte att du vet...alltså att du
vet...vem det är.

LILJAN Jag vet.

GUSTAV Det kan du inte veta.Inte ännu.

LILJAN Det kan jag.

GUSTAV Hur?

LILJAN Du är den ende jag gjort det med.

GUSTAV Var du oskuld i Åre? Det tror jag inte.
Inte i Åre.

LILJAN Alltså, i Åre var jag inte oskuld.

GUSTAV Och vem var det innan?

LILJAN En kille.

GUSTAV Just det. En annan.
Så varför tror du det är jag?

LILJAN Den andre var fritidsledare i
min förra skola.
Det är två år sen.

GUSTAV Och därför är det jag?

LILJAN Det finns ingen annan.

GUSTAV Och när ska... du ta bort det?

LILJAN Jag ska inte ta bort det.

GUSTAV Ska du inte ta bort det?

LILJAN Jag ska behålla det.

GUSTAV Men det är ju löjligt,
Du är sjutton.
Hela din framtid.

Tänk på den...
Tänk på din framtid.

- LILJAN Det är just det jag gör.
- GUSTAV Och hur hade du tänkt?
Nej, du har inte tänkt.
Har du tänkt igenom det här?
- LILJAN Ja.
- GUSTAV Det är klart du måste ta bort det.
Du är sjutton.
- LILJAN Jag tar inte bort det.
- GUSTAV Det kanske inte är så länge sedan du fick veta?
- LILJAN Jag tar inte bort det.
- GUSTAV Ska du bestämma det själv?
- LILJAN Vem skulle annars bestämma det?
- GUSTAV Jag ska väl ha nåt att säga till om också.
- LILJAN Det är min kropp.
- GUSTAV Om det är mitt...alltså...det där
- LILJAN ...fostret...
- GUSTAV Om det är mitt så är hälften mitt, inte sant?
- LILJAN Det bor i mig.
- GUSTAV Ska man inte bestämma sånt här tillsammans?
Tror inte du på demokrati?
- LILJAN Inte när det gäller min kropp.
- GUSTAV Nu får vi tänka igenom det här.
- LILJAN Det har jag redan gjort.
- GUSTAV Tänk en gång till.
- LILJAN Det har jag gjort.
- GUSTAV Nej det har du inte. Det kan du inte ha gjort.

Det hörs ju.

LILJAN Vet du det? Att jag inte tänkt?
Hur kan du veta det?

GUSTAV Föreställ dig din framtid.

LILJAN Det är det jag gör.

GUSTAV Nej det gör du inte.

LILJAN Jag vet bäst vad som är bra för mig.

GUSTAV Vi måste prata om det här.

LILJAN Vad finns det att prata om?

GUSTAV Du får inte förstöra din framtid.

LILJAN Nu vet du hur det är. Jag vill inte prata mer om det.

GUSTAV ” Vill inte prata mer om det!”
Det här är verkligen nåt man måste
prata om. Är det nån annan som vet?

LILJAN Jag har berättat för Mia.

GUSTAV Har du berättat för Mia!
Innan du berättade för mig!
Varför det?

LILJAN Jag behövde nån att prata med.

GUSTAV Du kunde ha pratat med mig.

LILJAN Jag visste vad du skulle säga.

GUSTAV Det kunde du väl inte veta.

LILJAN Det kunde jag veta. Och du har redan sagt det.
Tre ord.

GUSTAV Vilka?

LILJAN ” Ta bort det. ”

Vi hör näktergalen.

GUSTAV En sådan här sak kan man inte bara bestämma på
egen hand, det fattar du väl?

- LILJAN Jag har gjort det. Jag har bestämt på egen hand.
- GUSTAV Vad sa Mia?
- LILJAN Det rör inte dig.
- GUSTAV Här sitter du och säger att du är med barn och så säger du att det ” inte rör mig. ”
- LILJAN Det sa jag inte. Jag sa att det inte rör dig vad Mia sa.
- GUSTAV Så jag ska bli pappa, är det din plan?
Jag ska bli pappa för att du schabblade?
För att du inte kunde hålla reda på en så enkel sak
som nära piller där det till och med står
precis i vilken ordning man ska ta dem.
- LILJAN Man behöver inte ta dem i nån särskild ordning.
- GUSTAV Jag går inte med på det här!
Jag går inte med på det här!
Tänk lite på min framtid också.
Hur blir det för mig tror du?
- LILJAN Din framtid blir väl vad du gör den till.
Du är inte den första.
- GUSTAV Men det var du som schabblade.
Du sa...
- LILJAN Jag var full.
- GUSTAV Det var jag också.
- LILJAN Jag tänker i alla fall inte ta bort det.
- GUSTAV Varför inte?
Ge mig ett skäl.
- LILJAN För att jag gjort det en gång förut.
Och för att jag aldrig tänker göra om det.

Vi hör de återvändande Elin, Axel och Mia.

AXEL (off) Den större hackspetten är min favorit.
Den där med röd tofs.
Den är så fruktansvärt energisk.
Och tungan, den är lång, fruktansvärt lång...

För att den ska kunna sticka in den i alla möjliga hål...

Axel, Mia och Elin kommer in i rummet.

ELIN Jag tycker om grönsiskan.
Har du nån favorit?

MIA Havsörnen.

AXEL Vi såg den inte.
Näktergalen ser man aldrig.

Axel hostar.

GUSTAV Hosta inte på mig.

AXEL Är du hypokondrisk?

GUSTAV Hosta inte på mig!

ELIN Näktergalen är omöjlig att få syn på.
Den är så liten, så liten...

AXEL Hypokondrisk.

GUSTAV Hippovaddå?

AXEL Hypokondrisk.
Folk dog som flugor av lungsoten.
Och jag spottar blod.

Elin går till Gustav och kysser honom i nacken.

ELIN August, min älskade. Våren är här.
Du vet vad som händer om våren.
Alla djuren...man känner i hela kroppen...
Som längtan...Kom August, kom...

Gustav reser sig och går undan.

AXEL Jaha, då fortsätter vi.

MIA Jag kallar vittnet pastor Leopold.

LILJAN Det är jag.

MIA Kan pastorn berätta för rätten vad som hände i en
lägenhet vid Smålandsgatan
den 24 januari 1878 i en lägenhet som ni

besökte i er roll som en kyrkans man.

GUSTAV Den där spjuvern har jag affär med.
Han vittnade emot mig en gång.
Det var tal om oblater och billigt vin...
Jag tvingades i landsflykt...

LILJAN Att herrn inte skäms!

GUSTAV Ska jag skämmas för människor av er sort, svartrockar
som håller folket nere med trolldom och vidskepelse
uppblött i billigt vin!

Gustav försöker ge pastorn nattvarden, som Liljan spottar ut.

LILJAN Tvi!

AXEL Sitt tvi kan pastorn spara till en annan stund, ty
vi ska komma ner en dag, vet pastorn det, vi
ska komma ner en dag och då blir det värre. Då
kommer vi från Vita Bergen, från
Skinnarviksbergen och Tyskbagargargatan och vi
kommer med stor då...
Då ska han ropa sitt tvi...tvi...tvi...och gömma sig
bakom konungens dragoner som ska strömma,
som ska strömma som ett blått vatten
ut ur det växande slottet...

Axel och Gustav stämmer upp Marseljäsen.

Allons enfants de la Patrie, Le jour de gloire est
arrivé ! Contre nous de la tyrannie, L'étendard sanglant est
levé...

MIA Ordning, mina herrar, ordning.
Pastor Leopold, vad hände vid Smålandsgatan?

LILJAN Jag döpte en nyfödd.

MIA Till vad?

LILJAN Det minns jag inte.
Men jag minns modern,
en aktris vid Kungliga Teatern.

MIA Vem?

LILJAN Hon ville vara okänd.
Lagen tillät det.

Det vill säga domstolarna tillät.
Det finns också andra lagar.
Den lag människorna stiftar är kanske inte den högsta.
Det finns också samvetets röst.
Och det finns Guds lag.
Det här fruntimret levde efter
samhällets lag, ett vanskligt regemente att förtro sig åt.
Oskyldiga döms, skyldiga går fria.
Men hon var vid teatern och då vet man
hur det är ställt.

MIA Hur är det ställt vid teatern?

LILJAN Teatern var en bordell av värsta sort.
Majestätet, inte minst, drog sig sannerligen
inte för att ta för sig bland aktriserna.
Det var en skam.

MIA Ska vi återvända till Smålandsgatan?

LILJAN Jag minns så dåligt.
Jag tror det var en flicka som föddes.

MIA Hur var barnets kondition?

LILJAN Enligt barnmorskan tedde det sig svagt.
Själv tyckte jag det var som nyfödda är mest.

MIA Vilka var närvarande vid födseln?

LILJAN Barnmorskan och modern tror jag.
Jag själv anlände förstas senare.
Barnmorskans make var en duktig
skomakare, om jag minns rätt.
Men han sågs inte till.

MIA Och barnafadern?

LILJAN Kanske var han där till dopet.
Jag har så uselt minne nu för tiden.
Och vissa människor vill man helst glömma.

MIA Vad menas?

LILJAN Fru von Essens make var den där ryslige
litteratören som gick i landsflykt efter
att ha smädat sakramenten.
Men när hans barn skulle dö, då passade det.

Då skulle det nöddöpas, minsann.

AXEL

Stop, stopp, stopp!
Det här går inte.
Min klient kan inte dömas på vittnesmål
från vittne som hyser agg och som därtill
säger sig ingenting minnas.

MIA

Alla vittnen ska höras.

AXEL

Också de som ingenting minns?
Kan pastorn erinra sig hur modern var klädd?

LILJAN

Klädd? Var väl i särken kan jag tro.

AXEL

Tro. Just det. Pastorn tror. Men här ska man veta.
Barnmorskan, hur var hon utstyrd?

ELIN

Alldeles som vanligt i min blåa kjol och det
grå förklädet. Håret uppsatt och svarta strumpor.
Jag hade stickkoftan för det var kallt och drog
från fönstret...vi hade klistrat och klistrat,
men det halv inte...

AXEL

Tack, tack. Vad minns vittnet?

LILJAN

Föderskan hade sorg efter ett äldre barn som dött ifrån
henne nyligen.
Det var förstås han skriftställarn som
övertalat henne att låta dräpa den nyfödda.
Han hade ju andra ungar på stan också, såna
som han nekade erkänna och aldrig försörjde.
Gjorde pigor med barn och gav en femtilapp.
En femtilapp!
En halv årslön för en piga i ett bättre hem.
Det skulle räcka att klä och föda en pilt,
tänkte skriftställarn, han som gärna
beskrev sig som ”rädd och hungrig”.
Det han gjorde var att skapa det elände
han tillskrev sig själv.
Rädda och hungriga strök de längs gatorna,
pigorna han gjort på tjocken och som
därför förlorat heder, anställning och brödföda.

AXEL

Nu får det räcka! Sánt kan inte beläggas.
Det där snacket är fullt av prästerligt ondsinne
och okristligt hämndbegär.
Det är Piccadongen som spökar.
Det här vill vi inte höra mer av.
Pastor Leopold kan gå!

LILJAN Skriftställare vill gärna tala i egen sak
och helst oemotsagda. Det vet vi.
När nån sa emot honom i tidningen lät han frun läsa
och mildra så han skulle slippa bli upprörd.
Tvi för en sån pultron.
En horkarl var han och en av de värsta därtill,
snål mot alla utom sig själv.
Sågs ständigt på krogen.
Där nekade han sig ingenting.
Rädd och hungrig. Jag tackar jag.
Hänsynslös, försupen och självupptagen.
Det är vad man kan säga.
Och då ljuger man inte.
Då har man rent av varit vänlig i överkant.

Gustav tömmer sitt glas.

AXEL Pastorn kan gå.

LILJAN Han hade tvivel också. Full av självömkan.
Vet ni vad som står på hans grav?

ELIN Get laid or die trying.

LILJAN Var hälsad kors, vårt enda hopp.
Så lät det den dagen. Jojo.

ELIN Är August död? August!

Elin kastar sig om halsen på Gustav.

GUSTAV Nej, vänta... jag kan inte nu.

Elin kysser Gustav.

ELIN Älskade, hur är det fatt?

MIA Åklagaren kallar friherrinnan Siri von Essen.

ELIN Det är jag.

MIA Siri von Essen anklagas för att i januari
1878 ha tubbat en barnmorska att bringa ett nyfött
barn om livet.

ELIN Det är inte sant.

MIA Erkänner ni att ni födde ett barn hos en barnmorska
och änglamakerska vid Smålandsgatan?

- ELIN Barnet kan jag inte neka till.
Fast änglamakerska...barnmorskan var ett hedervärt
kvinnfolk. Hon var utexaminerad...
- MIA Erkänner ni att ni födde incognito?
- ELIN Sån var sedvänjan.
- MIA Vilken sedvänja?
- ELIN När barnet var sammanavlat utom äktenskapet.
Bland bättre folk. Man ville inte göra skandal.
- LILJAN Skäms ni inte kalla er bättre folk som inte ville
erkänna ert eget barn?
- ELIN Jag är bördig från Jackarby, om ni hört talas om
det godset. Min anfader gick med Armfelt i snöstormen
vid Duveds skansar.
Min förste make var friherren, löjtnanten, sedermera
majoren Carl Gustaf Wrangel och
jag undanber mig snäsor och snubbor från
prästerligt håll.
Vi hade tänkt lämna bort den lilla, hon hette Kerstin
och skulle få växa upp på landet.
När allting var lättare tänkte vi ta henne tillbaka.
Men hon dog för oss.
En liten ängel kom, log, och vände om...
Det var min andra dotter som dog på kort tid.
- Elin vänder sig mot Liljan.
- ELIN Vad är det för Gud ni tror på pastor Leopold?
En Gud som berövar en mor
både första och andra barnet.
Er gud pastor Leopold älskar att plåga människorna.
Er gud är värre än Satan.
Värre än Satan, pastor Leopold!
- LILJAN Den som har sin bärgning på stans mest ökända bordell
kanske inte ska vara så stor i truten.
- ELIN Vad vet pastorn om sånt?
Vad vet pastorn egentligen om nånting?
Jag är aktris. Och knullar gör väl alla när de kommer åt.
Till och med pastorn, har jag hört.
- GUSTAV
(till Liljan) Vad vet du egentligen?

- LILJAN Precis det jag sagt.
Varken mer eller mindre.
- GUSTAV Jag tänker i alla fall inte vara pappa
till nåt barn jag inte vill ha.
Dessutom vet jag inte att det är mitt.
- LILJAN Det vet du visst. Säg som det är.
Du vill låtsas som om du inte vet.
- GUSTAV Du kan ha haft ihop det med vem som helst.
- ELIN August, det är jag som är din Siri.
- GUSTAV Äh, sluta.
- ELIN Älskade, vi måste hålla ihop.
De tänker anklaga oss för nåt förskräckligt.
Och jag vill inte minnas.
Jag vill absolut inte minnas.
Minnet, det är det värsta. Usch!
Vill du minnas?
- GUSTAV Prata med min advokat. Jag skiter i det här.
- AXEL Har vi fått veta allt som finns att veta
i den här solkiga affären?
Kan vi i så fall låta domstolen döma?
Säkert kan den det.
Säkert kan vi vara förvissade om att varje
domstol i en sån här sak ska frikänna.
Här finns inga vittnen.
Här finns blott rykten, ondsinne och förtal.
Det har alltid varit vanligt folks lust att släpa
de stora andarna i smutsen.
Folk vill inget hellre än att få ner allt och alla till
minsta gemensamma nämnaren och dess egen
simpla nivå.
Ingen är bättre än nån annan.
Alla är lika skändliga. På såna här vittnesmål kan ingen domstol
göra annat än frikänna.
- MIA Kerstin Strindberg föds hos en barnmorska vid
Smålandsgatan.
Modern och fadern uppger inte sina namn.
Barnet nöddöps och avlider samma dag det

kommit till världen.
 Att August Strindberg inte brydde sig om sitt barn
 håller vi troligt eftersom han redan hade en unge
 på stan. Den var född av en servitris och döpt till Johan.
 Om sonen Johan brydde sig August Strindberg aldrig.

- AXEL Stop! Stopp! Hur vet vi det här?
- MIA Låt mig tala till punkt:
 August Strindberg och Siri von Essen hade allt att
 förlora. Som anställda vid kungliga verk skulle de fara illa om det
 kom fram att de gjort barn utanför äktenskapet.
- AXEL Det där tror jag inte på.
 Siri hade stor mage och hela världen måste
 ha kunnat se hur det var fatt.
 Att hon därefter skulle ha medverkat till att
 barnet dör... Vad hade det tjänat till ?
 Och hon hade redan förlorat en liten...
- MIA Låt mig... om jag möjligen får tala till punkt.
- GUSTAV Jag tänker inte erkänna att det är mitt!
- LILJAN Det behövs inte.
- ELIN Det är ditt barn, käre August.
 Varför plågar du mig med att det inte skulle
 vara ditt?
- MIA Teatern var en bordell.
- AXEL Elakt förtal.
- MIA Kungen själv gick dit.
 Och när de anställt unga skådespelerskor
 kallades de upp på slottet att hälsa
 på majestätet.
 Flickorna återvände till teatern, bleka om nosen
 och sa att det ” hade varit rysligt.”
- AXEL Så farligt var det väl inte att hälsa på majestätet.
- MIA Kan du säga. Tänk om en skäggig
 gubbe skulle bjuda dig på champagnefrukost
 och begära att få knulla dig i aschlet, skulle du gilla det?
 Det kanske du skulle?
 Det kanske du skulle?
 Särskilt om det var kungen.
 Du skulle känna dig hedrad va,

om du blev påsatt av kungen?

ELIN Min brasa är den största i Sverige.

AXEL Vilken kung talar vi om?

MIA Det vet man väl hur kungar är.
Ska alltid ha prinsessan.
Vi talar om alla kungar.

AXEL Nu har vi väl kommit från saken i alla fall...

Axel hostar.

GUSTAV Kan du inte hosta på någon annan.

MIA Du fattar ingenting.

GUSTAV Jag tänker inte vara far till barnet.

LILJAN Det är väl knappast nåt du kan göra nåt åt nu.

GUSTAV Så jag är maktlös, är det vad du säger?
Jag är maktlös.
Men det tror du bara.

AXEL Det är väl det som är det fina med kungen.
Han är inte maktlös.

LILJAN Han är maktlös. Helt maktlös.
Det är min kropp.

GUSTAV Det tror du bara.

LILJAN Det vet jag.

GUSTAV Jag vill inte vara Strindberg.

ELIN Vem vill du vara?

GUSTAV Ingen.

ELIN Vill du inte vara med?

GUSTAV Jag skiter i det här. Det är löjligt.
Vad ska man lära sig av det här?
Ingenting.

AXEL Det var Liiii – spetth ---hhsss
eget förslag. En process mot Strindberg.

Det är en bra idé. Vi får MVG allihop...

GUSTAV

Jag skiter i det här.

MIA

Jaha, hur gör vi då?

ELIN

Jag kan vara Strindberg.

LILJAN

Du kan säkert vara alla.
Kungen också.

ELIN

Varför skulle jag vara kungen?

Elin går till spegeln.

ELIN

Den är så gammal att man kan tänka sig att
Strindberg speglat sig i den nån gång,
Eller hur?

MIA

(till Liljan) Har du sagt det?

LILJAN

Ja.

GUSTAV

Alltså jag finner mig inte i det här.
Jag tänker inte bli pappa till nån unge.
Du får ta bort det.

LILJAN

Det är det enda du kan säga va?
” Du får ta bort det ?”

ELIN

Vad är det här?

GUSTAV

Gå nånstans och låtsas att du är Strindberg.

ELIN

Varför ska du vara ovänlig?

GUSTAV

(till Liljan) Jag finner mig inte i det här, bara så du vet.

LILJAN

Det är knappast nåt du kan göra nåt åt nu.

GUSTAV

Det ska du bli varse, vad jag kan göra.

AXEL

Höreni, hur går det med vårt arbete?

GUSTAV

Gå och lek med Elin.

ELIN

Vad är det med er?

MIA Liljan är gravid.

AXEL Oj!

GUSTAV Kan inte ni gå ut och titta på näktergalen en stund.

AXEL Kom så går vi ut en stund.

LILJAN Nej, stanna. Jag vill inte vara ensam med honom.

ELIN Är det så?

Gustav dricker.

LILJAN Så är det.

AXEL Så ni...

MIA Lägg dig inte i det här Axel.

AXEL Jag ville bara...

GUSTAV Jag har sagt mitt och om du inte gör som jag säger får du skylla dig själv.

LILJAN Skylla mig själv?
Hur då?

GUSTAV Jag säger bara att du får skylla dig själv.
Om du inte tar bort det.
Du får skylla dig själv.

MIA Gustav, lägg av.

GUSTAV Jag är inte maktlös om du tror det.
Jag kan få dig att ta bort det.
Om du vill eller inte skiter jag i, men du ska ta bort det.

LILJAN Nej.

GUSTAV Du ska ta bort det.

LILJAN Nej.

GUSTAV Du ska ta bort det.

LILJAN Sluta.

GUSTAV Tror du att du kan kommendera mig?

LILJAN Sluta.

GUSTAV Tror du att du kan kommendera mig?

LILJAN Sluta.

AXEL Du Gustav...

GUSTAV Sätt dig, annars ska jag ge dig ett nytt utseende.
Ett utan tänder.

ELIN Nej höreni, nu får ni skärpa er.
August!
August! Älskade August!

GUSTAV Din lilla idiot.
Gå och sätt dig.

LILJAN Jag tycker att du ska gå hem nu Gustav.

GUSTAV Tror du att du kan kommendera mig?
Tror du att jag är maktlös, tror du det?

LILJAN Nu går du hem Gustav.

MIA Du rör henne inte!

ELIN Rör henne inte.
Rör henne inte!

Gustav försöker komma åt att slå Liljan.
Mia och Elin går emellan.

Axel flaxar runt omkring.

AXEL Höreni, sluta nu, sluta.

Axel hostar.

GUSTAV Hosta för fan inte på mig!

GUSTAV Tror du jag är maktlös bara för att du säger det.
Jävla hora!
Jävla hora!
Jävla hora!

Liljan springer undan skyddad av Mia och Elin.

Elin kastas åt sidan och faller.

Mia kastas åt sidan och faller.

Gustav jagar Liljan, som springer ut i trädgården.

Elin och Mia har rest sig och kastat sig över Gustav och hindrar honom från att springa efter Liljan. Axel flaxar runt och sliter sitt hår.

AXEL

Höreni, höreni, sluta nu, sluta nu...

Det här är i alla fall vårt specialarbete.

Vi skulle få MVG allihop.

Kom ihåg muttrarna...och piccadongen...

Det kunde ha blivit så bra...

Vi hör näktergalen.

ELIN

Hör, näktergalen.

Elin går till verandadörren.

AXEL

Vi kan börja om...jag kan vara Strindberg om ni vill...

Eller barnmorskan...

Elin ropar på Liljan.

ELIN

Liljan! Liljan!

Vi hör näktergalen och ljuset går ner.

I det sista ljuset ser vi Liljan stå i dörren.

Alla vänder sig mot Liljan.

Det blir mörkt på scenen.

S L U T

Den som vill spela pjäsen ombeds kontakta Mats Wahl via

utbild@storyland.se

